

Odpadové hospodářství v obci Jámy

Jámy č. 47, 592 32 Jámy

www.jamy.name, oujamy@iol.cz

Tel.: 566 621 713

JAK TŘÍDIT ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ

- ✓ **Tříděním odpadů** snižujeme výdaje obce na odstranění směsného komunálního odpadu.
- ✓ **Tříděním odpadů** chráníme životní prostředí – druhotné suroviny jsou cenným zdrojem materiálů.

Tipy:

- ✗ Předcházejte vzniku odpadů.
- ✗ Odpady třídte hned, jak vzniknou, zvláště do košů nebo tašek.
- ✗ Do barevných kontejnerů dávejte jen to, co do nich opravdu patří.
- ✗ Před vhozením odpadu do kontejneru minimalizujte jeho objem sešlápnutím.

PAPÍR

KAM S NÍM ?

Do **modrých plastových kontejnerů**, nebo plechových kontejnerů s **modrým víkem**.

Do modrých nádob můžete odhodit:

- ✓ noviny, časopisy, knihy, sešity, brožury, rozložené papírové krabice, karton a vlnitá lepenka, čisté papírové obaly a sáčky, reklamní letáky

Krabice vhazujte rozložené, aby zabíraly co nejméně místa.

Prosím, nevhazujte:

- ✗ papírové kapesníčky, papírové pleny a ručníky, voskový papír, dehtový papír, uhlový papír (kopírovací), vícevrstvé obaly od mléka a nápojů (TetraPack)

PLASTY, NÁPOJOVÉ KARTONY

KAM S NIMI ?

Do **žlutých plastových kontejnerů**, nebo plechových kontejnerů se **žlutým víkem**.

PET lahve i nápojové kartony vhazujte na plochu sešlápnuté, uzávěr povolený, aby zabíraly co nejméně místa. Plastové lahve se sbírají i s uzávěry a etiketami.

Do žlutých nádob můžete odhodit:

- ✓ plastové obaly a fólie, přepravky, plastové tašky a sáčky, PET lahve, obaly od mléka a nápojů (TetraPack), polystyren, čisté kelímky od jogurtů a jiných potravin, plastové obaly od mycích prostředků

Prosím, nevhazujte:

- ✗ znečištěné plastové nádoby (od potravin, olejů, nebezpečných látek), gumu, molitan, kabely, pneumatiky, podlahové krytiny, lina, PVC, textil z umělých vláken, nádoby od léčiv

SKLO - barevné sklo, bílé sklo

Kam s ním?

Barevné sklo - zelené zvony.

Do zelených nádob můžete odhodit:

- ✓ barevné lahve od nápojů, skleněné nádoby, tabulkové sklo

Prosím, nevhazujte:

- ✗ keramiku, porcelán, obkladačky, dlaždice, lepená (auto)skla, drátěná skla, žárovky, zářivky, výbojky, varné a chemické sklo

Bílé sklo - bílé zvony.

Do bílých nádob můžete odhodit:

- ✓ bílé lahve od nápojů, skleněné nádoby, zavařovací sklenice

Prosím, nevhazujte:

- ✗ barevné sklo, tabulové sklo, obkladačky, dlaždice, porcelán, lepená (auto)skla, drátěná skla, zrcadla, žárovky, zářivky, výbojky, varné a chemické sklo

BIOODPADY

Bioodpad je organická (v půdě rozložitelná) hmota, která v sobě váže spousty živin, které můžeme ve formě kompostu navracet do půdy. Jedná se o biologicky rozložitelný odpad pocházející především z údržby zahrad, ale i kuchyní.

Kam s ním!

Do **velkoobjemového hnědého kontejneru** umístěného u cesty ZD za Hájkem a u ČOV do **velkoobjemového zeleného kontejneru**.

Do bioodpadu patří:

- ✓ tráva, listí, seno, sláma a plevel ze zahrad a parků; zbytky z ovoce a zeleniny; slupky z citrusových plodů; zbytky chleba, pečiva a obilnin; skořápky od vajec a ořechů; sedliny z kávy a čaje (i s filtrem), čajové sáčky; piliny či jiný chemicky neošetřený dřevitý materiál; popel ze dřeva; uschlé květiny; rostlinné zbytky z domácností; papírové kapesníky, papírové utěrky, ubrousky a papírové sáčky; tuky; peří, vlasy

Prosím, do bioodpadu nevhazujte:

- ✗ sklo, kovy a textilie; stavební materiály a sutě; směsný komunální odpad; uhynulá zvířata; živočišné zbytky – jako maso, kůže, kosti, exkrementy masožravých zvířat; cigarety, popel a uhlí; pleny, obvazy; objemné zelené odpady - větve stromů, pařezy apod

KOVOVÉ ODPADY - KOVOVÉ VÝROBKY

Kam s nimi!

Do sběrných surovin - kovošrot, nebo do **sběrné nádoby s nápisem KOVOVÝ ODPAD** umístěné ve dvoře za KD.

Do nádoby na kov můžete odhodit:

- ✓ plechovky od potravin, nápojové plechovky, ostatní kovové obaly, nádoby od kosmetiky

Prosím, nevhazujte:

- ✗ obaly od motorových olejů (nebezpečný odpad)

ELEKTROZAŘÍZENÍ

Kam s nimi!

Sběr těchto odpadů organizuje obec minimálně **2x ročně**.

Mezi elektrozařízení patří:

- ✓ vše, co běží na el. proud nebo baterie, např. ledničky, televize, rádia, videa, fotoaparáty a výpočetní technika, telefony, sporáky, bojler, trouby, drobné domácí spotřebiče, žehličky, zářivky, výbojky.
- ✓ odběr **kompletních spotřebičů** (tj. včetně motorů, kompresorů, kovových částí apod.) je **zdarma**

ZBYTKOVÉ ODPADY

Kam s nimi!

Standardní **plechové** nebo **plastové popelnice** a **plechové kontejnery**.

Mezi zbytkové odpady patří:

- ✓ vše, co zbylo po vytrídění předchozích skupin odpadů

Mezi zbytkové odpady nepatří:

- ✗ to, co lze dále využít a nebezpečné odpady

NEBEZPEČNÉ ODPADY

Kam s nimi!

Sběr těchto odpadů organizuje obec minimálně **1x ročně**.

Do nebezpečných odpadů patří:

- ✓ obaly znečištěné oleji a chemikáliemi, barvy, ředidla, použité štětce, upotřebené motorové oleje a olejové filtry, akumulátory, čisticí tkaniny apod.

Do nebezpečných odpadů nepatří:

- ✗ odpady uvedené v jiných skupinách tohoto letáku

LÉČIVA

- ✓ Prošlé léky odebírají bezplatně všechny lékárny.

NESPALUJTE DOMA ODPAD !!!

Přůměrná produkce odpadu jedním občanem v ČR představuje několik stovek kilogramů ročně. Krajevě rozšířeným zvykem je, že značné procento tohoto odpadu je dosud spalováno v lokálních topeništích.

Taková likvidace odpadu je nejen nezákonná, ale především zdravotně nebezpečná. Při spalování vzniká řada nebezpečných látek, které unikají do ovzduší a vzniká také zápach obtěžující Vás i Vaše sousedy.

Spalování nekvalitního uhlí a odpadů v domácnosti je považováno za největší plošný zdroj dioxinů i dalších jedů. Proto spalujte jen to, co do kamen patří. Odpad je ekologičtější a ohleduplnější třídít, kompostovat.

Na rozdíl od spaloven odpadu, kde je odpad spalován při teplotě až 1800°C a je přiváděno velké množství kyslíku k tomu, aby byly rozloženy nebezpečné chemické látky, pálení odpadu v lokálním topeništi není prováděno při tak vysoké teplotě, aby se rozložily jedovaté složky.

Rovněž nedostatečný přístup kyslíku nezaručuje účinné spálení odpadu. V důsledku nedokonalého spalování vznikají polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU).

Dále pak nejsou učiněna žádná následná opatření, aby byly odstraněny jedovaté škodliviny z kouře a rovněž s popelem po takovém spalování je zřídka nakládáno jako s nebezpečným odpadem (měl by být ze zákona deponován na skládce nebezpečných odpadů).

Je-li v lokálním topeništi spalován organický odpad, vznikají ve velké míře škodliviny jako oxid uhelnatý, kyanovodík, benzopyreny (plyny přítomné v cigaretovém kouři prokazatelně způsobující rakovinu), dioxiny, zvláště pak, je-li odpad vlhký.

Lze říci, že spalování domovního odpadu v lokálním topeništi vždy doprovází emise jedovatých škodlivin do ovzduší, dokonce i když je spalován „bezpečný“ nebo „čistý“ materiál.

Pocitujeme-li zápach z domovních komínů, dospělá osoba nejeví zjevnou reakci na vznikající škodliviny, snad kromě pálení očí, způsobené chlorovodíkem, dusíkatými a sirnými plyny, které při reakci s vodou vytvářejí kyseliny.

Jinak je tomu s dětmi. Ty absorbují až šestkrát více škodlivin než dospělí lidé při vdechování téhož vzduchu. Dětské tělo je také mnohem náchylnější k poškození rtutí, olovem, kadmíem a dalšími těžkými kovy, přítomnými v kouři.

NESPALUJTE DOMA:

✘ **plasty** – pálením PVC vzniká velké množství dioxinů, tím více, čím je obsah PVC v odpadu vyšší. Použití PVC je nutno omezovat, výrobky z PVC je nejlépe nekupovat I když ho nespalujete, během jeho použití se z něho mohou uvolňovat škodlivé ftaláty. K naprosté většině výrobků z PVC existují alternativní náhrady. Pálením polystyrenu (PS) vzniká mimo jiné jedovatý styren.

Spalováním polypropylenu (PP) – např. izolační folie, umělohmotné vodovodní potrubí apod., polyetylen (PE) – např. mikrotenové sáčky, potravinové folie či PET lahví podporujete vznik polycyklických aromatických uhlovodíků.

✘ **staré palety, dřevo z demolice, rozbitý nábytek nebo natřená prkna či chemicky ošetřené dřevo** – jeho pálením vyprodukujete asi 50–500krát více dioxinů než při topení čistým palivovým dřívím (starý nábytek je vhodnější odevzdat na sběrný dvůr).

✘ **umělé textilie** – při nedokonalém hoření vzniká zejména čpavek. Ten již při nižších koncentracích dráždí oči, sliznice nosu, působí nevolnost a bolesti hlavy. V menším množství uniká kyanovodík, který i v malých koncentracích vyvolává škrábání v krku, zarudnutí spojivek, prudké bolesti hlavy až závratě.

✘ **zbytky jídla, trávu ze zahrady, listí** – Při pálení organického odpadu vzniká zejména oxid uhelnatý, uhlovodíky a dehtovité látky. Tyto materiály lze kompostovat (máte-li zahrádku), jinak patří do běžného kontejneru a do kontejneru na odpad z městské zeleně či předat do sběrného dvora technických služeb.

✘ **celobarevné letáky a časopisy** – při jejich spalování se do ovzduší mohou uvolnit těžké kovy z barev, které způsobují vrozené vady a rakovinu. Letáky a časopisy patří do tříděného sběru – do kontejnerů na papír.

✖ **nebezpečné odpady (např. baterie, barvy, léky)** – spálením je nezničíte, ale jedovaté látky, které obsahují, se dostanou do vzduchu a následně do půdy. Sběr nebezpečného odpadu zajišťuje každá obec/město – informujte se o místech, kam nebezpečný odpad můžete odevzdat. Obecně platí, že léky můžete odevzdat v lékárně a ostatní nebezpečné odpady ve sběrném dvoře technických služeb.

✖ **pneumatiky** – jejich spalováním vznikají polycyklické aromatické uhlovodíky a další jedovaté látky. Opět je bezplatně přebírá sběrný dvůr technických služeb.

JAK MŮŽETE POMOCI I VY?

Tříd'te odpad – základem je třídění papíru, skla a plastů, a to již přímo u Vás doma. Třídít můžete i kovy, hliník a textil. Zjistěte se ve sběrných surovinách, které vytríděné odpady vykupují. Máte-li zahradu, kompostujte bioodpady. Získáte tak živiny pro půdu, snížíte množství odpadu a s ním spojené poplatky za jeho likvidaci. Používejte do kamen pouze schválené palivo – pálíte-li dřevo, dbejte na to, aby bylo pořádně vyschlé. S jeho vlhkostí klesá výhřevnost a rostou emise škodlivin. Dřevo dostatečně vyschne přes 2 zimy. Nespalujte chemicky ošetřené ani průmyslové dřevo.

MAPKA SBĚRNÝCH MÍST V NAŠÍ OBCI

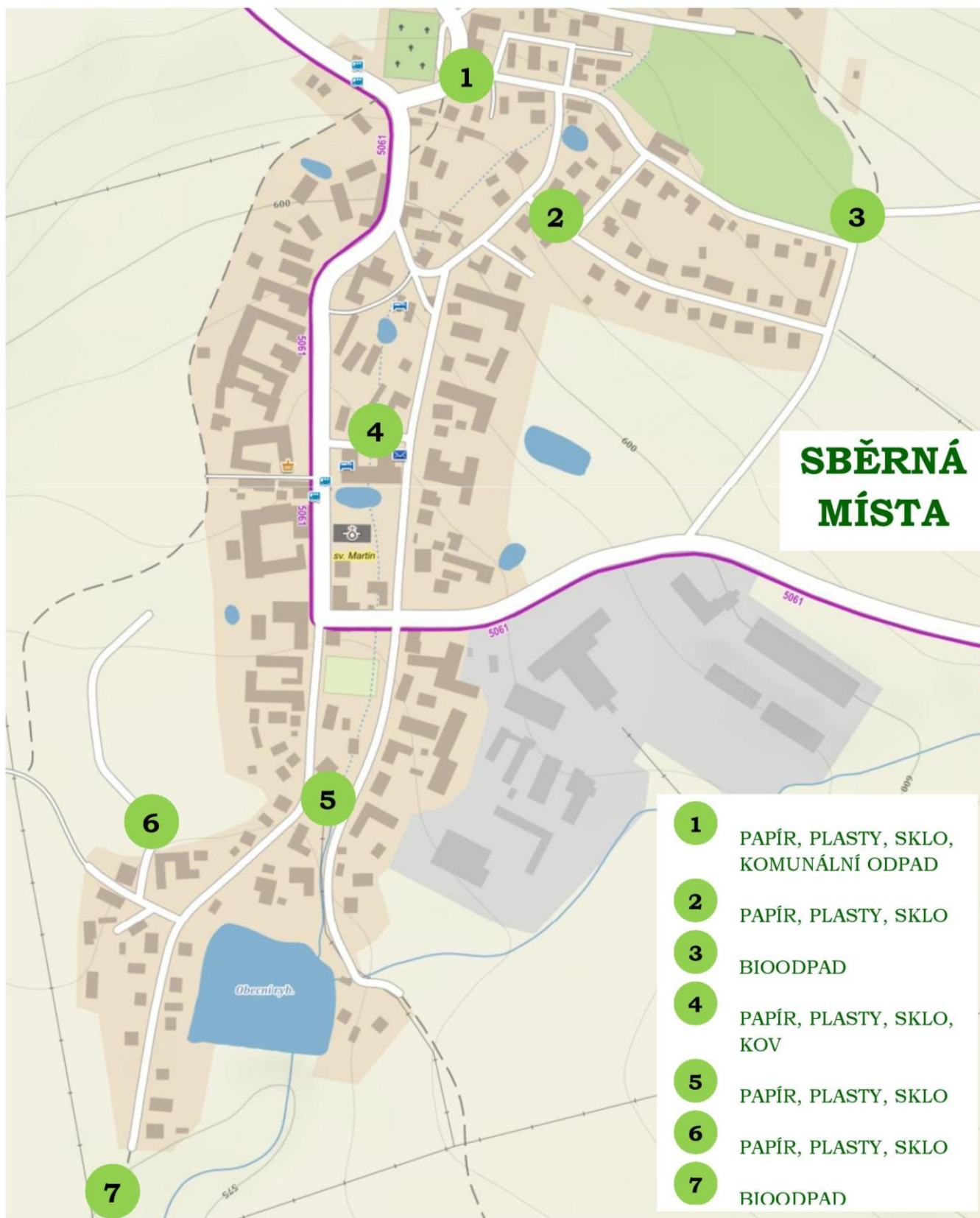
Sběrná místa jsou rozšířena o velký kontejner na bioodpad u čističky a další sběrné místo v lokalitě nových parcel.

Do dvora za kulturní dům byl umístěn modrý kontejner na kov. Toto rozšíření sběrných míst se podařilo zrealizovat za podpory Fondu Vysočiny.

Tímto opatřením sledujeme snížení komunálního odpadu v popelnicích a více vytríděného odpadu ve sběrných nádobách k tomu určených. Proto tříd'te odpad – má to smysl, který se projeví v zachování přírody a především ve vašich peněženkách.

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ V OBCI JÁMY

Obec je členem systému
EKO KOM

Jámy č. 47, 592 32 Jámy, Tel.: 566 621 713, www.jamy.name, oujamy@iol.cz